



**ΣΕΚΑΣΕ**

Σύνδεσμος Επαγγελματιών  
Κανονιστικής  
Συμμόρφωσης Ελλάδος

## Whistleblowing Directive

Όλες οι υπόχρεες εκ του νόμου οντότητες θα πρέπει να διαθέτουν έναν μηχανισμό για τη λήψη ανώνυμων αναφορών σχετικά με παραβιάσεις οποιωνδήποτε οδηγιών της ΕΕ και της αντίστοιχης εθνικής νομοθεσίας.

Η κάθε καταγγελία απαιτείται να γίνεται με σωστό και ασφαλή τρόπο.

Επομένως, ένας έξυπνος τρόπος εφαρμογής ενός εργαλείου καταγγελίας πληροφοριών είναι να κατανοήσουμε τις πολλαπλές λειτουργίες και τις χρήσεις του.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται η κανονιστική διασύνδεση της συγκεκριμένης οδηγίας με συναφείς άλλες, που μπορεί να αποσαφηνίσει την αλληλεπίδρασή τους και, συνεπώς, να βελτιώσει τη συνολική αποτελεσματικότητα της χρήσης ενός τέτοιου εργαλείου.

### Η Ευρωπαϊκή Οδηγία Whistleblowing

- **Στόχος**

Η παροχή και η προώθηση ενός ασφαλούς τρόπου για τα άτομα να αναφέρουν περιστατικά ασυνήθιστων ή κακών πρακτικών που έρχονται σε γνώση τους στο εργασιακό τους περιβάλλον.

- **Πεδίο εφαρμογής**

Οποιαδήποτε αναφορά για (πιθανή) παραβίαση του οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των τοπικών νόμων και κανόνων.

- **Ποιος θα προστατευτεί;**

Όλοι οι τύποι πιθανών (ανώνυμων) αναφερόντων απαιτείται να προστατεύονται από αντίποινα και πρέπει να υποστηρίζονται. Οι αναφέροντες μπορεί να είναι, π.χ., υπάλληλοι, ασκούμενοι, αυτοαπασχολούμενοι, υπάλληλοι προμηθευτή, πρώην εργαζόμενοι, επιχειρηματικοί εταίροι ή ακόμη και τρίτα μέρη που συνδέονται στενά με έναν αναφέροντα, όπως συναδέλφους ή μέλη της οικογένειας.

- **Απαιτούμενα κανάλια αναφοράς**

Οι οργανισμοί πρέπει κατάλληλα (με σαφή, εύκολα προσβάσιμο και κατανοητό τρόπο) να ενημερώνουν τους πιθανούς αναφέροντες για τις ακόλουθες διαδικασίες και κανάλια:

- **Εσωτερικό κανάλι αναφοράς:** ένα αποτελεσματικό και αποδοτικό κανάλι για έναν καλά ενημερωμένο υπάλληλο χωρίς φόβο αντίποινων.

- **Εξωτερικός δίαυλος αναφοράς:** ένα ανεξάρτητο και αυτόνομο κανάλι για έναν (πρώην) υπάλληλο ή έναν προμηθευτή ή συναλλασσόμενο, που πιθανώς δεν εμπιστεύεται τα εσωτερικά κανάλια ή λόγω μη διαθεσιμότητας εσωτερικών διαδικασιών / καναλιών.



**ΣΕΚΑΣΣΕ**

Σύνδεσμος Επαγγελματιών  
Κανονιστικής  
Συμμόρφωσης Ελλάδος

- **Κανάλι παρακολούθησης αναφοράς ή κανάλι ειδικής αναφοράς.** Για (α) έναν υπάλληλο που δεν είναι ικανοποιημένος με την εσωτερική / εξωτερική παρακολούθηση της αναφοράς του, (β) έναν υπάλληλο που θέλει να αναφέρει σχετικά με επικείμενο ή εκδηλωμένο κίνδυνο για το δημόσιο συμφέρον, ή (γ) έναν υπάλληλο που φοβάται τα αντίποινα.

### **Οδηγία 2015/849 - 4AMLD άρθρο 61 παρ. 3**

- Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να εφαρμόζουν κατάλληλες διαδικασίες για τους υπαλλήλους τους ή για άτομα σε κρίσιμη κατά περίπτωση θέση, να αναφέρουν παραβάσεις εσωτερικά μέσω ενός συγκεκριμένου, ανεξάρτητου και ανώνυμου καναλιού, ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος του σχετικού υπόχρεου φορέα. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των υπαλλήλων και των εκπροσώπων της υπόχρεης οντότητας που αναφέρουν υποψίες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας εσωτερικά ή στη ΜΧΠ, να προστατεύονται νομικά από την έκθεση σε απειλές, αντίποινα ή εχθρική δράση, και ιδίως από δυσμενείς ή δράσεις απασχόλησης που εισάγουν διακρίσεις.

- Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα άτομα που εκτίθενται σε απειλές, εχθρικές ενέργειες ή ανεπιθύμητες ή μεροληπτικές ενέργειες απασχόλησης για την υποβολή υποψιών νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στο εσωτερικό ή στον FIU έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν καταγγελία με ασφαλή τρόπο. Με την επιφύλαξη του απορρήτου των πληροφοριών που συλλέγει η Μονάδα FIU, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης ότι τα εν λόγω άτομα έχουν το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής για την προστασία των δικαιωμάτων τους βάσει της παρούσας παραγράφου.

### **Η ελληνική νομοθεσία ν. 4557/18**

- Άρθρο 35

### **Εσωτερικές διαδικασίες(άρθρο 8 και άρθρο 61 παρ. 3της Οδηγίας 2015/849)1.**

#### **Παρ.3 (β)**

Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν εσωτερικές πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες, ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του παρόντος. Οι ανωτέρω πολιτικές, έλεγχοι και διαδικασίες είναι ανάλογες προς το χαρακτήρα και το μέγεθος των υπόχρεων προσώπων και αφορούν:

α) Την αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων, τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, την υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών, την τήρηση αρχείου, τον ορισμό υπευθύνου σε επίπεδο διοίκησης για τον έλεγχο της συμμόρφωσης και τον έλεγχο καταλληλότητας των εργαζομένων,



**ΣΕΚΑΣΕ**

Σύνδεσμος Επαγγελματιών  
Κανονιστικής  
Συμμόρφωσης Ελλάδος

β) τη συγκρότηση και λειτουργία ανεξάρτητης υπηρεσίας ελέγχου για την εξακρίβωση της εφαρμογής των εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών. Επιπρόσθετα, τα υπόχρεα πρόσωπα θεσπίζουν διαδικασίες που επιτρέπουν στους εργαζομένους τους να καταγγέλλουν παραβάσεις εσωτερικά, μέσω ειδικού, ανεξάρτητου και ανώνυμου διαύλου, ανάλογου προς το χαρακτήρα και το μέγεθος του εκάστοτε υπόχρεου προσώπου.

Και παρότι δεν έχει ανανεωθεί/ επικαιροποιηθεί, η ΕΠΘ281/09 προβλέπει:

Παρ. 8

- Λήψη αναφοράς που υποβάλλεται στο Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος από άλλα διευθυντικά στελέχη ή υπαλλήλους των ΠΙ. Στα υποκαταστήματα ή σε ειδικές διευθύνσεις ή μονάδες η αναφορά αυτή γίνεται κατευθείαν στο διευθυντή του υποκαταστήματος ή της διεύθυνσης ή της μονάδας ο οποίος αναφέρεται αμέσως στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος, εφόσον συμμερίζεται τις υπόνοιες. Αν ο διευθυντής ή ο αναπληρωτής του κωλύεται ή αρνείται ή αμελεί ή δεν συμμερίζεται τις υπόνοιες του αναφέροντος υπαλλήλου, τότε ο υπάλληλος μπορεί να αναφερθεί στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος.

#### **8.7 Μέτρα προστασίας των αναφερόντων**

- Τα ΠΙ λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους που υποβάλλει αναφορά ασυνήθους ή ύποπτης συναλλαγής στην Επιτροπή και των υπαλλήλων τους που αναφέρουν αρμοδίως εσωτερικά τις υπόνοιές τους για απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του ΞΧ ή της ΧΤ, συμπεριλαμβανομένης της τήρησης της ανωνυμίας τους έναντι των αναφερομένων ή άλλου τρίτου προσώπου, πλην των εκ του νόμου οριζόμενων προσώπων ή Αρχών

Και, παρ. 10

- 10.2 Τα ΠΙ παρέχουν εκπαιδευτικά προγράμματα για τους υπαλλήλους τους, μεταξύ των οποίων και προγράμματα ενημέρωσης μέσω του διαδικτύου (webtraining), που προβλέπουν:
- την ενημέρωση των υπαλλήλων τους αναφορικά με τη νομοθεσία, τις υποχρεώσεις του προσωπικού που απορρέουν από τις ισχύουσες διατάξεις και τις διαδικασίες που έχουν υιοθετηθεί από το ΠΙ, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που σχετίζονται με ζητήματα όπως ο προσδιορισμός της ταυτότητας των πελατών, η τήρηση αρχείου και η εσωτερική αναφορά.